

Čís. 1392.

K pojmu »tvrzení skutečností« po rozumu §u 209 tr. zák.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1923, Kr I 966/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 19. června 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem utržení na cti dle §u 209 tr. zák.

D ů v o d y:

Rozhodovací důvody rozsudku první stolice citují přesně a doslova celý obsah listiny, již dle výroku nalézacího soudu nařkl stěžovatel soudce L-a ze zločinu zneužití úřední moci. V následujících úvahách o smyslu a významu této listiny uvádějí pak rozhodovací důvody mezi jiným, že stěžovatel vytýká soudci L-ovi, že horuje pro stěžovatelova odpůrce, že jest odpůrci nakloněn, protože je to osoba bohatá a zámožná. Ze srovnání této věty s obsahem listiny nelze — jak nesprávně činí zmateční stížnost — odvoditi zmatek rozporu soudního výroku se spisy ve smyslu čís. 5 §u 281 tr. ř., kterýžto zmatek předpokládá nesprávné reprodukování obsahu listiny, kdežto ona věta je částí právního posuzování správně reprodukováného obsahu listiny a závěrem. Po stránce hmotněprávní dovozuje stížnost z důvodu čís. 9 a) §u 281 tr. ř., že stěžovatel v podání, o které jde, neuvedl nižádné skutečnosti neb okolnosti, kterou by soudci L-ovi vytýkal, nýbrž že líčí pouze svůj dojem, jehož nabytí při hlavním líčení, nebyv si vědom toho, že dojem jest nesprávným. Stížnost jest ovšem v právu, uplatňuje-li, že udáním aneb obviněním rozumí trestní zákon v §u 209 tr. zák. určité tvrzení, že se nařknutá osoba dopustila trestného činu. Tvrzení musí býti určité co do konkretisování činu; nestačí zlomyslný posudek, ani pouhé všeobecné, t. j. konkrétně nedoložené pojmenování trestného činu dle právního označení mu vlastního; předpokládá se naopak tvrzení skutečností (událostí), které samy o sobě nebo ve spojení s okolnostmi již známými, poukazují k tomu, že nařknutá osoba spáchala konkrétní čin trestný. Než tvrzením skutečností jest jakýkoli projev, že skutečnost se udála, po případě, že skutečnost tu jest. Nikoli pro posouzení, zda je projev tvrzením, či ne, nýbrž jen pro míru víry, jakou propůjčuje tvrzení osoba, které projev svědčí, může míti význam okolnost, uvádí-li projev pramen poznání, o něž se opírá, a v případě kladném větší, nebo menší spolehlivost a přesvědčivost tohoto pramene. Skutečnost je proto tvrzena jak v případě, kdy projev líčí skutečnost jako něco, co postřehla osoba, od níž projev pochází, vlastními smysly, tak i v případě, kdy se dovolává sdělení jiných osob, i v případě, kdy označuje skutečnost jako poznatek, jež odvozuje z poznatků jiných. Projevem rázu posléze uvedeného je skutečnost tvrzená tím spíše, uvádí-li projev předpoklady, z nichž se skutečnost odvozuje a jsou-li předpoklady takové, z jakých

se dá logicky odvoditi, že skutečnost nastala. Tomu bylo tak i v podání stěžovatelově, o které jde. Jeho obsah sděluje, že při líčení, které se konalo 18. srpna 1921 u okresního soudu proti stěžovateli pro urážku na cti, soudce L. horoval více pro protistranu, že byl mnohem více nakloněn této straně, že měl přímo spadeno na stěžovatele a že vynesl rozsudek tak nespravedlivý, jakoby líčení toto bylo bývalo mezi soudcem a žalující stranou ujednáno již předem. Tímto sdělením bylo projevováno, že se udála skutečnost, že soudce choval se a rozhodl stranicky v trestní věci proti stěžovateli pro přestupek proti bezpečnosti cti. Ovšem označuje se v podání toto sdělení, tento projev jako plný, určitý dojem, tedy jako závěr stěžovatelův; než uvádějí se zároveň předpoklady, — prameny, z kterých stěžovatel ke svému dojmu, — závěru, — dospěl; a sice skutečnost, že soudce L. měřil měrou nanejvýše nestejnou co do volnosti slova stěžovateli a jeho odpůrci, dále skutečnost, že soudce L. stýká se ponejvíce s lidmi bohatými, k nimž přináleží také odpůrce stěžovatele, který je chudřasem, a konečně skutečnost prý v celém městě známá, že soudce L. skoro všechno sprostňuje, kdežto stěžovatele odsoudil krátkou cestou pro skutek, který urážkou na cti vůbec není. Zda projev stěžovatelův, závěr jeho a předpoklady proň uvedené jsou spolehlivé a věrohodné, a zda tvrzení stěžovatelovu bylo, či mohlo býti prisouzeno více nebo méně víry, je v této trestní věci bezvýznamno, jelikož jde o udání u vrchnosti, které nepředpokládá způsobilosti, dáti vrchnosti příčinu k vyšetřování nebo k pátrání. Není tudíž mylným stanovisko nalézacího soudu, že v podání, o které jde, nečiní se pouze všeobecné výtky, nýbrž vyslovují se konkrétní tvrzení zneužití moci úřední. Nalézací soud vyslovuje jednak v rozhodovacích důvodech, že pachatel byl si i subjektivně vědom svého činu, zjistiť v předchozích větách, že obsahem podání stěžovatelova byl soudce L. nařknut ze zneužití moci úřední; jednak v rozsudkovém výroku, že stěžovatel je vinen, že . . . udal soudce L-a z v y m y š l e n é h o zločinu Tím jest nepochybným způsobem zjištěno, že si stěžovatel byl v době činu vědom nepravdivosti svého udání. Dovožuje-li stížnost, že stěžovatel v době, kdy udání psal a odeslal, pro rozčilení z domnělé křivdy, jím utrpěné, nebyl sobě vědom, že dojem jeho je nepravdivým, brojí tím pouze nepřípustně proti skutkovému zjištění nalézacího soudu, před nímž se stěžovatel v podstatě tímž způsobem hájil, jenž ale této obhajově neuvěřil z důvodů v rozsudku uvedených.

Čís. 1393.

Při souběhu kvalifikace zločinu krádeže dle §u 173 tr. zák. s §em 174 II až 176 II tr. zák. není třeba takové ceny ukradených věcí, v níž by byl obsažen nejmenší peníz požadovaný jak §em 173, tak i §em 174 II až 176 II tr. zák.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1923, Kr I 1204/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku zemského trestního soudu